

paa Listernes Sammensætning. Jo større man gør Kredsene, jo mere Gyldighed man altsaa giver Forholdstalsvalgmaaden, desmere vil man lade vort politiske Liv leve under Partistyrrelse. Det vil altid være Partistyrrelserne, som bestemmer Listerne, og jo mere, des større Kredsene er. Endvidere er det en Misforstaaelse, at Forholdstalsvalg i større Kredse skulde kunne virke absolut sikkert med Hensyn til Forholdstalsvalgmaadens proportionelle Formaal. I Belgien har de to sidste Valg vist et Flertal af Vælgere, som kun fik et Mindretal af Repræsentanter, og Valgene har der fundet Sted i større Kredse. I Sverige skete det ved sidste Valg, at et Parti fik 9 Mandater mere, end det efter sit Vælgertal havde Krav paa, og et andet Parti 8 mindre. Valgene fandt Sted i større Kredse. Lige i Dag er der i „Nationaltidende“ meddelt en Optælling vedrørende de indtil da bekendte Valg i Sverige. Det viser sig, at der i en Række af Kredse er afgivet 112,000 Stemmer for Højre, 76,000 for Venstre og 87,000 for Socialdemokraterne. Dette skulde have medført, at Højre fik 37 Mandater, Venstre 24 og Socialdemokraterne 28. Højre har faaet nøjagtig de Mandater, det havde Krav paa efter Vælgertallet, men i Stedet for 28 har Socialdemokraterne faaet 32, og i Stedet for 24 har Venstre faaet 20. Socialdemokraterne har altsaa ved disse Valg i større Kredse faaet 12 Mandater mere end Venstre, medens de efter Vælgertallet kun skulde have 4 mere. Man vil se, at Valg i større Kredse ikke kan sikre Forholdsmæssighed, og det er jo let forstaaeligt, thi saa snart man arbejder med et bestemt Omraade, vil store Stemmetal gaa spildt, naar mer end det til en Kandidats Valg nødvendige Stemmetal er til Stede, men der ikke er Stemmer nok til endnu et Mandat.

Her i Landet har man desuden paa Grund af hele den politiske Udvikling lige siden det første Valg til den grundlovgivende Rigsforsamling faaet en udpræget Forkærlighed for Enmandskredse baade af Hensyn til denne Valgmaades politiske Betydning, og fordi den faktisk sikrer Vælgere større Indflydelse end Valg i store Kredse. Derfor er der under Overvejselsen af Forholdstalsvalgmaadens Indførelse her i Landet i de sidste Aar foretaget mange Undersøgelser af, om det ikke var muligt at tilvejebringe en Forbindelse mellem Enmandskredsevalget og Forholdstalsvalget. Det var interessant at se den Pludselighed, hvormed der paa forskellige af hver-

andre ganske uafhængige Steder opstod Systemer hvilende paa den Tanke, at det lod sig gøre at bringe Enmandskredsene ind under et Forholdstals synspunkt. Det første Forslag derom, som fremkom, blev fremsat af et Medlem af det høje Ting, som nu ikke længere sidder her, General Madsen. Det var et matematisk nøjagtigt System, men det havde liden Forbindelse med det virkelige politiske Liv. Det gik ud paa at lade stemme i alle Kredsene uden at lade Stemmeafgivningen i Kredsen afgøre Valget, men saaledes, at Afgørelsen fandt Sted bagefter ved en Beregning, hvorved hvert Parti kun fik nøjagtigt det Antal Mandater, det havde Krav paa, selv om det maaske havde haft et Størstetal af Vælgere i flere Kredse. Der er meget rigtigt, bl. a. af det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), gjort opmærksom paa, at denne Metode ikke vilde kunne forstaaes af Vælgerne; de vilde, naar Valget var opgjort og de saa, at en anden Kandidat end den, der havde flest Stemmer i Kredsen, blev sendt ind som Kredsens Repræsentant, ikke kunne forstaa dette. Derfor kom der hurtigt andre Overvejselser i Gang, og en Række forskellige Forslag er fremsat, bl. a. af det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) og det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich), gaaende ud paa at ordne Valget i Enmandskredse i Forbindelse med Forholdstalsvalg saaledes, at Afgørelsen ved Kredsevalget fandt Sted paa den Maade, som vi kender fra de nuværende Valg, og saa anvendes der et Antal af Tillægsmandater til at tilvejebringe den størst mulige forholdsmæssige Retfærdighed. Dette System vil sige, at Afstemningen vel foregaar i mange Kredse, men at alle Valgene i Virkeligheden betragtes som en Enhed. Hvis man kunde have et bevægeligt Antal Tillægsmandater, som ikke var begrænset paa nogen Maade, er der ingen Tvivl om, at saa kunde altid den fuldkomne, nøjagtigt matematiske Retfærdighed opnaas. Imidlertid er det givet, at der her i Tinget ikke er nogen Stemning for et bevægeligt Antal Folketingsmænd; man ønsker her et fast Antal Folketingsmænd, og man har i Grundlovsforslaget begrænset Antallet til 140. Jeg ser, at paa mange Steder er denne Udvikelse fra 132 til 140 betegnet som noget uheldigt. Men Systemet kræver, hvis det virkelig skal være tilfredsstillende for Vælgere, at man ikke begrænser Antallet af Repræsentanter saa stærkt, at derigennem Valgdagens forskelligartede Krav ikke kan